

lahkuda; oli ju nii lustiline teistega klaasi viina juures istuda — kodus oli nii vaikne ja igav. Ets paljud nõnda mõtle. Sellepärast ei olnud ta ju halb inimene. Pidi ta oitse nõnda tulema. Mis oitab nüüd lõik lahetsimine. Surnud on surnud — tema oma naist surnuist üles ei ärata. Aga tema peab lapsele elama — elama ja peatoidust muretsema. Ja laine olemas. Sest laupäevast saadik enam ta lõik ei lähe — lõik prii aeg on tema lapsele Annale. Sumal teab, kui kaua ta ta seda õrna taimelast tohib ravitseda? Wana tädi, kes tema palwe peale tema ja lapsega linna asus elama, arwab ka, et laps enam kaua ei ela, temal on „üleilmilised“ filmad. Isa arwab, et ta oma lapse usalduse jälle mõtab, kui ta kodukülast lahkeb ja teise paika asub elama. Aga tema lootus ei läinud mitte täide. Ema surmast saadik on laps ifa wainne ja turb. Isa katsub igapäevi lapse usaldust ja armastust mõlita, ta tahaks temaga mängida, tema suust õistamise healt kuulda. On ta ju, hoolimata haigusest, emaga mänginud ja nalja teinud, kui ema tema puppesid puhastas ja seal juures laulusid laulis. Kui Annale ommetegi omad lapsed tema järele wälja sirutas ja talle suud annaks. Siis tunnes ta, et ta oma lapse ees on armu leidnud! Kõik ootamine on asjata. Surnud ema on seda lõik hauda wiinud. Hirmuga waatab laps isa otsa, ja midagi ei tee temale enam rõõmu. Sgal laupäewa õhtul läheb ta pärast palgasaamist poodi ja ostab oma lapsele mänguasju, maiuspalasest ja mõned riidetükid. Ja kui isa annetega kodu tuleb ja nad lapsele süle paneb, waatab laps üsna wiisakalt: „Täna waga, isa!“ Aga rõõmuhealt pole kuulda

lapse suust, ja asjata ootab isa lapse poolt suuandmist. Oma last sellele sundida ta ei taha. Isa tunneb elawalt, see laps on tema lohtumõistja; lapse argdus on tema trahw tehtud patu eest. Ifa raslemine mulub süütundmine tema hinge kui loorem ja sagedaste igatses ta meesikult oma naesega kofu jaada, naesega, kes nii hea ja puhas oli, ja surema pidi, sest et ta tema wastu nii halastamata oli! Sest seda ta loeb igapäew oma lapse filmadest, mis uueste tema peale laebdust tõstavad. Kas ta siis ju küllalt ei ole kannatanud?

Ets tema oma naist lõige enam tunne waja olemat, naist, kellega ta niikaua õnnelikult elanud, lunni ta joombaiguse küsketesse langes? —

Jälle on laupäew. Ta läib lõik poealnad läbi ja oitib oma lapsele asju, mis teda rõõmustatsiwad. Eht ta leiab midagi sündsast. Aga lõik ilmaaegu. Annakesel on need asjad lõik ju olnud, ja nad ei ole talle mitte rõõmu teinud. Waewalt on ta eht naeratanud. Oh, laps läheb ifa nõdremaks, tema palgetesed ifa õhemaks. Wiimaks kaotab ta weel ka oma lapse, ta läheb ära ema juure; siis on nad kats ühendatud ja tema üstina, nende seltsist wälja lätatud!

Poeafante pealt ei leia ta midagi, tema läheb edasi, lunni majad ära lõpetwad, ja tema tutwa tee peale jõuab, tee peale, mida ta nii sagedasti läinud, kui tema naene weel elas, ja jõuab kodukülaste. Ta läheb seda teed edasi. Ja tema on matuseaia peal.

Rohilisel kalmukünkal lasseb ta põlwile, esimest korda. Rõhi haljendab ja tähed säravad lahkest puulehtedest läbi. Ta tahab palwetada — ta loeb „Meie Issa“ palwet,